

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO NR. 887¹ PAKEITIMO PROJEKTO
DERINIMO PAŽYMA

Pastabos numeris	Istaiga, pateikusi pastabų ar pasiūlymų	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta PASTABA. Paaiškinimuose teikiamos nuorodos į pakeisto Nutarimo projekto (toliau – Projektas) punktus
1.	Ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2023-06-07 el. paštu (Laura.Ciuksyte@eimi.n.lt)	Pastaba Projekto 1 p. naujai redakcijai: Atkreipia dėmesį, kad bus keičiamas įstatymo pavadinimas į „Nacionalinės plėtros įstaigos įstatymas“.	Paaiškinama. Kadangi nėra aišku, kuris šiuo metu derinimo procese esantis teisės aktas įsigalios anksčiau, paliekamas galiojančio įstatymo pavadinimas.
2.		Pastaba Projekto (1 p. naujos redakcijos) 1.4.1.1.2 p.: Perteklinis žodis „jį“, siūlome braukti. „1.4.1.1.2. iki 90 procentų garantuojamos prievolės dydžio, kai teikiama eksporto garantija kredituojančiam eksportuotojui, jį pagal faktoringo sutartį finansuojančiam finansuotojui arba kredituojančią eksportuotoją apdraudusiam eksporto kredito draudėjui;“.	Neatsižvelgta. Nuostatos formuluotė atitinka Valstybės skolos įstatymo 4 str. 4 d. 5 p. nuostatas. Todėl punkto formuluotės nesiūlome keisti.
3.		Pastaba Projekto (1 p. naujos redakcijos) 1.4.1.3 p.: 1) Pagal šio papunkčio formuluotę, nėra aišku ar specialios garantijos bus suteikiamos VISOMS individualioms garantijoms. Ar bus suteikiamos, pvz.: eksporto garantijoms, lizingo garantijoms. 2) Taip pat nėra aišku, kas spręs dėl jų suteikimo ar nesuteikimo.	Paaiškinama. 1) Projekto (1 p. naujos redakcijos) 1.4.1.3 p. žemiau esančiose papunkčių nuostatose (sąlygose), nurodoma, kad teikiama tik už paskolų garantijas. 2) Garantijoje bus nurodoma, kad ši paskolos garantija gali transformuotis į specialiąją (ši transformacija galės įvykti tik esant Valstybės skolos įstatymo 4 str. 4 d. 10 p. nustatytoms aplinkybėms, t. y. papildomų sprendimų priimti nereikės).
4.		Pastaba Projekto (1 p. naujos redakcijos) 1.4.1.3.5 p.: „1.4.1.3.5. Specialioji garantija suteikiama tik dėl INVEGOS individualių garantijų, suteiktų nuo 2024 m. sausio 1 d. Specialioji garantija neteikiama garantijoms, suteiktoms dėl ūkio subjektų, kurių veikla susijusi su žemės ūkiu, žemės ūkio produktų gamyba ir perdirbimu, akvakultūra ir žuvininkyste, paskolų ir finansinės nuomos (lizingo) sandorių. “ Nėra suprantama kodėl žemės ūkio sričiai daroma išimtis. Prašome pateikti argumentus aiškinamajame rašte.	Paaiškinama. 1) - Diskusijų (su Lietuvos banku, Finansų ministerija) metu išsiaiškinta, kad ŽŪPGF negali apskaičiuoti, kokių dydžių turėtų mažėti išpareigojimų suma, ar kokios turėtų būti kitos sąlygos, tam, kad neatsirastų papildoma valstybės pagalba ir ŽŪPGF nekiltų papildomos rizikos, už kurią reiktų

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. liepos 11 d. nutarimas Nr. 887 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Investicijų ir verslo garantijos“ veiklos“.

Pastabos numeris	Istaiga, pateikusi pastabų ar pasiūlymų	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta PASTABA. Paaiškinimuose teikiamos nuorodos į pakeisto Nutarimo projekto (toliau – Projektas) punktus
		Taip pat nėra aišku, kas yra laikoma „žemės ūkio subjektu“, todėl siūlome papildyti 1.2. papunktį nurodant Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymą, kuriame yra įtvirtinta „žemės ūkio veiklos subjekto“ sąvoka.	imti papildomą garantinį atlyginimą; - Iš užstatų atgaunamos sumos ŽŪPGF atveju yra ženkliai didesnės, be to, skola mažina ir patys ūkininkai nenorėdami prarasti ūkio, net ir tuo atveju, kai nėra laidavę už paskolą. Be to, skirtingų garantijų nuostolingumas ženkliai skiriasi, todėl teoriškai nebūtų galima taikyti vieno koreguojančio koeficiento. Dėl šių techninių aspektų apsispręsta, kad specialiomis garantijomis gali tapti tik INVEGOS individualios paskolų garantijos. 2) Projekte atsisakoma vartoti „žemės ūkio veiklos subjekto“ sąvoka. Pagal poreikį naudojama išplėsta formuluotė, pvz., „1.4.1.3.5. <...> ūkio subjektų, kurių veikla, susijusi su žemės ūkiu, žemės ūkio produktų gamyba ir perdirbimu, akvakultūra ir žuvininkyste <...>“
5.		Pastaba Projekto (1 p. naujos redakcijos) 1.4.1.3.7 p.: Nėra aišku kaip šio punkto nuostatos dera su 1.4.1.4.3. papunkčio nuostatomis, kur nurodyta, kad „Įsigaliojus specialiajai garantijai, INVEGOS įsipareigojimai pagal suteiktą paprastąją sąlyginę garantiją laikomi pasibaigusiais;“ Kaip suprantame ir šio punkto, specialioji garantija gali būti suteikiama net ir dėl tų garantuotų paskolų, dėl kurių buvo atsisakyti vykdyti įsipareigojimus dėl suteiktų sąlyginių garantijų. Manome, kad tokie įsipareigojimai neturi pakliūti į besąlyginių garantijų apimtį.	Paaiškinama. Jei buvo atsisakyta mokėti pagal individualią garantiją, tokiu atveju, nebus mokama ir pagal specialiąją garantiją. Negali susidaryti situacija, kad būtų mokama pagal individualią ir specialiąją garantiją (t.y. du kartus) – kai įsigalioja specialioji pagal sąlyginę individualią garantiją nėra mokama.
6.		Pastaba Projekto (1 p. naujos redakcijos) 1.8 p.: Siūlome papildyti papunktį, nurodant, kad ir sutartyje bus nustatytas suteikimo limitas, o ne tik schemeje.	Paaiškinama. Projekto (1 p. naujos redakcijos) 1.8 p. nurodomi tik viešai prieinami dokumentai „1.8. INVEGAI prašymus suteikti individualią garantiją galima teikti, kol bus pasiektas viešai skelbiamuose INVEGOS priimtuose dokumentuose nustatytas arba už atitinkamą valdymo sritį atsakingo ministro

Pastabos numeris	Istaiga, pateikusi pastabų ar pasiūlymų	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta PASTABA. Paaiškinimuose teikiamos nuorodos į pakeisto Nutarimo projekto (toliau – Projektas) punktus
			patvirtintoje valstybės pagalbos teikimo schemoje nurodytas tam tikrų individualių garantijų suteikimo limitas <...>“. Tuo atveju, kai bus aptarta sutartyje, bus nurodoma Projekto (1 p. naujos redakcijos) 1.8 p. minimuos viešai skelbiamuose dokumentuose. Sutarties turinys nebūtų viešinamas, dėl to, manome, kad punkte netikslinga ją minėti.
7.		Pastaba Projekto 5.4 p.: Siūlome atkreipti dėmesį, kad Nutarimo Nr. 912 pripažinimo netekusiu galios data koreliuotų su 5.4 papunktyje nurodytų nuostatų keitimu. Projekte esanti nuostata: „5.4. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai per vieną mėnesį nuo šio nutarimo įsigaliojimo dienos pakeisti priimtus individualių garantijų teikimą reglamentuojančius teisės aktus, kuriais INVEGAI būtų užtikrinta teisė teikti individualias garantijas.“	Paaiškinama. Kadangi tikimasi Nutarimo keitimą patvirtinti 2023 m. liepos mėn., o konsolidavimo procesas užsibaigimas numatomas 2023 m. vasaros pabaigoje, siekiama, kad Žemės ūkio ministerija teisės aktų pakeitimus inicijuotų kuo ankstesniame etape, t. y., kad ŽŪPGF išregistravus iš Juridinių asmenų registro INVEGA galėtų nepertraukiamai perimti atitinkamas ŽŪPGF funkcijas.
8.	Žemės ūkio ministerijos 2023-06-07 el. paštu (mariusb@zum.lt)	Pastaba Projekto (1 p. naujos redakcijos) 1.4.1.1.3 p.: Ar tikrai verta įtraukti šį papunktį, jeigu terminas tuoj pasibaigs? Be to, iki ŽŪPGF išregistravimo šias garantijas teikia ŽŪPGF. „1.4.1.1.3. iki 2023 m. birželio 30 d. teikiant individualias garantijas dėl Lietuvos Respublikoje veikiančių ūkio subjektų, kurių veikla susijusi su žemės ūkiu, žemės ūkio produktų gamyba ir perdirbimu, miškininkyste, kaimo plėtra, akvakultūra ir žuvininkyste dėl Rusijos Federacijos karinės agresijos prieš Ukrainą sukeltų neigiamų pasekmių ekonomikai.“	Atsižvelgta iš dalies. Nors Projekto (1 p. naujos redakcijos) 1.4.1.1.3 p. panaikinamas, išlieka poreikis tolimesnių išsipareigojimų, po nurodyto termino, pagal suteiktas garantijas vykdymui. Šių išsipareigojimų vykdymas patenka po Projekto 2.4 nuostata.
9.		Pastaba Projekto (1 p. naujos redakcijos) 1.4.1.1.3 p.: Nutarimo projekto 1.4.1.1.3 p. įvestas trumpinys „žemės ūkio subjektai“, apimantis ūkio subjektus, kurių veikla susijusi su žemės ūkiu, žemės ūkio produktų gamyba ir perdirbimu, miškininkyste, kaimo plėtra, akvakultūra ir žuvininkyste. Nutarimo projekto 1.4.1.3. p. nurodyta, kad „INVEGOS individualios garantijos už žemės ūkio subjektams, išduodamas paskolas ir finansinės nuomos (lizingo) sandorius teikiamos vadovaujantis 2008 m. birželio 8 d. Europos Komisijos pranešimo dėl EB sutarties 87	Paaiškinama. Projekte atsisakoma vartoti „žemės ūkio veiklos subjekto“ sąvoka. Pagal poreikį naudojama išplėsta formuluotė, pvz., „1.4.1.3.5. <...> ūkio subjektų, kurių veikla, susijusi su žemės ūkiu, žemės ūkio produktų gamyba ir perdirbimu, akvakultūra ir

Pastabos numeris	Istaiga, pateikusi pastabų ar pasiūlymų	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta PASTABA. Paaiškinimuose teikiamos nuorodos į pakeisto Nutarimo projekto (toliau – Projektas) punktus
		ir 88 straipsnių taikymo garantijomis suteikiamai valstybės pagalbai (2008/C 155/02) 3.4 papunkčio nuostatomis, Europos Komisijos 2007 m. balandžio 27 d. sprendimo Nr. N 90/2007 „Žemės ūkio paskolų garantijų fondo garantijos kredito įstaigų suteikiamoms paskoloms“ nuostatomis ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro patvirtintais individualių garantijų teikimo nuostatais.“ Šiuo metu dėl ūkio subjektams, kurių veikla susijusi su miškininkyste ir kaimo plėtra, teikiamų paskolų individualias garantijas teikia ne tik ŽŪPGF (garantija laikytina ne valstybės pagalba), bet ir INVEGA (garantija laikytina valstybės pagalba). Pažymėtina, kad siūlomas reglamentavimas neleistų dėl ūkio subjektams, kurių veikla susijusi su miškininkyste ir kaimo plėtra, teikiamų paskolų teikti garantijų, kurios laikytinos valstybės pagalba ir galbūt būtų teikiamos ūkio subjektams patrauklesnėmis sąlygomis nei garantijos, kurios nelaikomos valstybės pagalba (pvz. didesnė paskolos suma). Atsižvelgdami į tai siūlome įvertinti, ar tikslinga ūkio subjektams, kurių veikla susijusi su miškininkyste ir kaimo plėtra, taikyti Nutarimo projekto 1.4.1.3 p. nustatomą reguliavimą.	žuvininkyste <...>“ Patikslintas Projekto 2.3 p. dėl nepagalbinių garantijų apima visus ūkio subjektus, kuriems garantijos teikiamos pagal atitinkamos valdymo srities ministro priimtus individualių garantijų teikimą reglamentuojančius teisės aktus.
10.	INVEGA 2023-06-08 raštas „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 887 pakeitimo projekto“	Pastaba Projekto (1 p. naujos redakcijos) 1.3. p.: INVEGA mano, kad nuostata, numatanti kitų Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nustatytų funkcijų atlikimo išlaidų dengimą iš kitos INVEGA vykdomos veiklos gautų pajamų yra netinkama dėl šių priežasčių: - Visos INVEGAI keičiamu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, Lietuvos Respublikos nacionalinės plėtros įstaigų įstatymu (toliau – NPI įstatymas) ar kitais teisės aktais pavedamos vykdyti veiklos yra specialieji įpareigojimai. Geroji valstybės valdomų įmonių ir valstybės institucijų santykių praktika yra tinkamai kompensuoti (apmokėti) valstybės valdomoms įmonėms už specialiųjų įpareigojimų vykdymą; - INVEGA nevykdo ir neplanuoja vykdyti kitokios veiklos kaip tik specialiųjų įpareigojimų vykdymas. Šalia to, INVEGA gauna atlygį už vykdomas veiklas kaštų kompensavimo principu, tai yra INVEGAI kompensuojami tik konkrečių veiklų vykdymo kaštai, dėl ko nėra galimybės susidaryti apčiuopiamoms pelno sumoms. Todėl siūloma formuluotė yra ydinga ir neįgyvendinama praktiškai. Veikla kaštų kompensavimo principu sudarys didžiąją veiklos dalį ir pertvarkytoje INVEGOJE, prie jos prijungus kitas buvusias nacionalines plėtros įstaigas; - Pelno nemaksimizavimą ir net pelno nesiekimą ir, atitinkamai, galimybės finansuoti vienas veiklas iš kitų veiklų generuojamo pelno (pajamų) nebuvimą patvirtina ir ilgametė Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – LRV) pozicija nenustatyti INVEGAI, skirtingai nuo daugelio kitų valstybės valdomų įmonių,	Neatsižvelgta. Finansų ministerija laikosi pozicijos, kad tam tikras veiklas INVEGA galėtų vykdyti iš savo kitos vykdomos veiklos pajamų arba joms apmokėti būtų skiriamos valstybės biudžeto lėšos. Todėl Projekto 1 p. aktualioje redakcijoje paliekama nuostata – „1.3. INVEGAI kompensuojamos patirtos šio nutarimo 1.1 papunktyje (išskyrus šio nutarimo 1.1.11 papunktį) nurodytos veiklų vykdymo išlaidos ir kompensuojamos arba iš kitos INVEGOS vykdomos veiklos gautų pajamų dengiamos šio nutarimo 1.1.11 papunktyje nurodytų kitų Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nustatytų funkcijų atlikimo išlaidos ir (ar) mokamas valdymo mokestis ar garantijų atlyginimas už teikiamas garantijas. Valdymo mokestis mokamas ir veiklų vykdymo išlaidos kompensuojamos iš atitinkamai (-

Pastabos numeris	Įstaiga, pateikusi pastabų ar pasiūlymų	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta PASTABA. Paaiškinimuose teikiamos nuorodos į pakeisto Nutarimo projekto (toliau – Projektas) punktus
		<p>pelningumo ir (ar) kapitalo grąžos rodiklių (pvz.: Valstybės valdomų įmonių siektini pagrindiniai finansiniai veiklos rodikliai 2022–2024 metų laikotarpiu, patvirtinti 2022 m. gegužės 18 d. LRV nutarimu Nr. 509, Valstybės valdomų įmonių siektini pagrindiniai finansiniai veiklos rodikliai 2019–2021 metų laikotarpiu, patvirtinti 2019 m. sausio 9 d. LRV nutarimu Nr. 12 ir ankstesni analogiški LRV nutarimai);</p> <ul style="list-style-type: none"> - INVEGA yra valstybės garantuojama garantijų institucija, kurios veiklai taikomas Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymas. Pagal šio įstatymo 7 str. 7 d. ir Keičiamo LRV nutarimo 1.13 p., jeigu garantijų institucijos nuostoliai pasiekia ketvirtį įstatinio kapitalo, LRV turi sustabdyti naujų garantijų teikimą. Pažymėtina, kad Keičiamo nutarimo 1.1.12 p. numatytas reikšmingos apimties veiklų vykdymas, t. y. tų veiklų vykdymo kaštai, nenumatant tų veiklų vykdymo finansavimo šaltinių, ilgainiui generuotų INVEGA reikšmingus nuostolius ir keltų grėsmę šalies ekonomikai svarbių garantijų teikimo tęstinumui ir stabiliai nacionalinės plėtros įstaigos veiklai; - Atkreiptinas dėmesys, kad siūlomos nuostatos priėmimas ne tik neatlieptų gerosios valstybės valdomų įmonių ir valstybės institucijų santykių praktikos tinkamai kompensuoti (apmokėti) valstybės valdomoms įmonėms už specialiųjų įpareigojimų vykdymą, ne tik prieštarautų ilgalaikiai LRV pozicijai nenustatyti INVEGA pelno siekimo ir (ar) kapitalo grąžos rodiklių, bet ir turėtų tiesioginių neigiamų pasekmių visoms LR ministerijoms – asignavimų valdytojams, kurios naudojasi nacionalinės plėtros įstaigos paslaugomis, jas apmokėdamos, taip pat turėtų neigiamos įtakos ir nacionalinės plėtros įstaigos klientams. Patvirtinus siūlomą Keičiamo LRV nutarimo 1.3 p. nuostatą, INVEGA, valdydama nuostolingos veiklos riziką ir siekdama sukaupti pakankamai lėšų šio nutarimo 1.1.12. p. numatytų veiklų vykdymui, būtų priversta siekti uždirbti reikšmingas pelno sumas. To būtų siekiama atsisakant veiklos kaštų kompensavimo principo ir pereinant prie veiklos už valdymo mokesčių vykdymo, didinant INVEGA valdomų fondų fondų ir priemonių valdymo mokesčius, keliant garantijų mokesčius garantijų gavėjams. Dėl nurodytų aplinkybių asignavimų valdytojai ir klientai būtų priversti brangiau mokėti už nacionalinės plėtros įstaigos teikiamas paslaugas; - priėmus NPĮ įstatymo pakeitimą, žaliųjų finansų instituto funkcijų (t. y. tvaraus ženklinimo ekosistemos plėtojimas, siūlymų dėl su tvariaisiais (žaliaisiais) finansais susijusių mokslinių tyrimų teikimas, švietimo ir informavimo veiklų šiais klausimais vykdymas, viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimo tvariųjų (žaliųjų) finansų srityje koordinavimas, Lietuvos garsinimas tvariųjų (žaliųjų) finansų srityje) 	<p>oms) pagal ministro valdymo sritį ministerijai (-oms) (toliau – atitinkama ministerija) skirtų lėšų, Europos Sąjungos lėšų ar kitų finansinių šaltinių.“</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad INVEGA perima buvusių nacionalinių plėtros įstaigų veiklą, kurios veikė ne vien kaštų kompensavimo principu. Pvz., iki šiol VIPA pajamas gavo iš „Tvarių išteklių plėtros skatinimas“ (TIPS) investicinės platformos (komandinės ūkinės bendrijos (KŪB) pelno, kurio dalį, tam tikromis sąlygomis, gaudavo, kaip KŪB tikrasis narys. Taip pat kelis projektus VIPA finansavo nuosavo kapitalo lėšomis, ir pajamas gauna iš sutarties administravimo mokesčių ir kt. buvusių nacionalinių plėtros įstaigų funkcijos ir sutartys pereina INVEGA, taigi pajamos bus gaunamos ir toliau. INVEGA grupė šiuo metu valdo apie 1,5 mlrd. eurų portfelį, be to, INVEGA valdomų lėšų apimtys žymiai didėja dėl naujų lėšų ir priemonių – vien šiais metais INVEGA papildomai pradeda valdyti 1,7 mlrd. eurų „Naujos kartos Lietuva“ plano lėšų. Todėl Finansų ministerijos vertinimu, nedidelės apimties konsultacinės veiklos negalėtų sukelti nuostolio ar turėti įtakos INVEGA kainodarai. Jei situacija pasikeistų (pvz., būtų inicijuotos didesnės apimties veiklos) Projekte numatyta kompensavimo alternatyva.</p>

Pastabos numeris	Įstaiga, pateikusi pastabų ar pasiūlymų	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta PASTABA. Paaiškinimuose teikiamos nuorodos į pakeisto Nutarimo projekto (toliau – Projektas) punktus
		<p>vykdymas laikytinas atskiru specialiuoju įpareigojimu INVEGAI. Pažymėtina, kad žaliųjų finansų instituto funkcijų vykdymas sudarys reikšmingą dalį INVEGOS veiklos ir patiriamų veiklos kaštų (iki 1 mln. Eur per metus), todėl nėra tvaru, jei jų kompensavimas iš valstybės biudžeto ar kitų viešųjų išteklių nebus numatytas, o bus poreikis juos dengti iš INVEGOS pajamų, gaunamų vykdant skatinamojo finansavimo veiklą ar INVEGOS nuosavo kapitalo investavimo pajamų. INVEGAI, kaip nacionalinei plėtros įstaigai ir garantijų institucijai, yra labai svarbu, kad jos veikla būtų tvari ir nenuostolinga tiek ilguoju, tiek ir trumpuoju laikotarpiu.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, manome, kad neturėtų būti iš esmės keičiama galiojanti aptariama LRV nutarimo nuostata, kaip yra pasiūlyta Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pateiktame Keičiamo LRV nutarimo projekte. Siūlome Keičiamo LRV nutarimo 1.3 p. nuostatą išdėstyti taip:</p> <p>„1.3. INVEGAI už šio nutarimo 1.1 papunktyje nurodytų veiklų vykdymą yra mokamas valdymo mokestis ir (ar) kompensuojamos veiklų vykdymo išlaidos, mokamas garantijų atlyginimas už teikiamas garantijas. Valdymo mokestis mokamas ir veiklų vykdymo išlaidos kompensuojamos iš už atitinkamą valdymo sritį atsakingos ministerijos lėšų, Europos Sąjungos lėšų ar kitų finansinių šaltinių.“</p> <p>Siūloma nuostatos formuluotė užtikrintų, kad kiekviena nacionalinės plėtros įstaigos vykdoma veikla ir funkcija turėtų savo finansavimo šaltinį arba už jos vykdymą būtų mokamas valdymo mokestis.</p>	